

УКРАЇНА
БОЛГРАДСЬКА РАЙОННА РАДА
ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ДЕВ'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

Про стан виконання Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Болградському районі на 2023-2025 роки в 2023 році

Заслухавши та розглянувши інформацію начальника відділу освіти, охорони здоров'я, культури та спорту районної державної (військової) адміністрації Дімитрова Д. С. «Про стан виконання Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Болградському районі на 2023-2025 роки в 2023 році», керуючись статтями 43, 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні,

районна рада

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію Болградської районної державної (військової) адміністрації «Про стан виконання Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Болградському районі на 2023-2025 роки в 2023 році» прийняти до відома.

2. Міським, селищним, сільським головам:

1) продовжити роботу щодо забезпечення виконання заходів, передбачених Програмою;

2) вжити заходів щодо організації в кожному населеному пункті безкоштовних курсів, розмовних клубів, навчальних проєктів з української мови.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію районної ради з питань соціальної політики, охорони здоров'я, освіти, культури, молоді та спорту (ПК-4).

Голова районної ради

Михайло САДАКЛІЄВ

14 березня 2024 року
№ 158-VIII

Додаток
до рішення Болградської районної ради
від 14 березня 2024 року № 158-VIII

**Про стан виконання Програми розвитку та функціонування української мови
як державної в усіх сферах суспільного життя
в Болградському районі на 2023-2025 роки в 2023 році**

За ініціативою Болградської районної державної (військової) адміністрації було розроблено та затверджено Болградською районною радою Програму розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Болградському районі на 2023-2025 роки.

Відповідно до напрямів діяльності Програми в територіальних громадах Болградського району в 2023 році були здійснені наступні заходи:

Зміцнення державного статусу української мови, вироблення дієвого механізму її захисту, розвитку та популяризації:

Важливими заходами із реалізації Програми є заходи у галузі культури.

Всі творчі колективи активно впроваджують українську мову в концертних номерах різних видів мистецтв, використовують україномовний контент, а також музику українських композиторів до пісень та хореографічних номерів. Ведення всіх заходів (тематичних концертів, вистав) відбувається виключно українською мовою.

Діючі театральні колективи мають у своїх репертуарах вистави українською мовою, в тому числі і для дитячої аудиторії. Багато вистав раннього періоду перекладено з російської на українську мову.

Працівники закладів культури та публічних бібліотек залучають вчителів філологів української мови на тренінги для молоді.

Створення умов для застосування державної мови під час виконання обов'язків, недопущення її дискримінації:

Посадові особи державних органів влади, органів місцевого самоврядування, педагогічні та медичні працівники Болградського району вдосконалюють українську мову за допомогою онлайн-курсів.

В установах, організаціях та закладах галузі культури, спорту, охорони здоров'я діловодство, службове листування та виконання інших робочих документів (матеріалів) організовано та ведеться виключно державною мовою. Під час здійснення підбору кадрів особлива увага приділяється знанню та вмінню застосовувати українську мову під час виконання службових обов'язків.

Забезпечено виконання вимог законодавства щодо функціонування державної мови під час проведення культурно-масових, туристичних, спортивно-масових, освітніх та молодіжних заходів.

Усі культурно-масові заходи проводяться з дотримання вимог законодавства щодо функціонування державної мови. Оприлюднення і поширення інформації, анонсування заходів, їхнє висвітлення у соціальних мережах, усі презентаційно-рекламні матеріали та продукція здійснюється державною мовою.

Мотивування населення області до вивчення, навчання та спілкування українською мовою, запровадження та реалізації відповідних проектів:

Основним пріоритетом реалізації даної Програми є галузь освіти.

У закладах освіти району здійснюється систематичний контроль за дотриманням працівниками вимог законодавства щодо функціонування державної мови.

Забезпечено виконання вимог законодавства щодо функціонування державної мови під час проведення з учнями інтелектуальних конкурсів, виховних заходів та спортивних змагань.

Забезпечено залучення учасників освітнього процесу закладів загальної середньої освіти до участі у Міжнародних, загальнодержавних та регіональних конкурсах з української мови та літератури, олімпіадах, інтелектуальних змаганнях.

Організовано та проведено інтелектуальні конкурси та змагання, зокрема:

- Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика;
- Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;
- Міжнародний конкурс з українознавства для учнів 8-11 класів ЗЗСО;
- Всеукраїнський конкурс фахової майстерності для вчителів україністів «Соняшник-учитель»;
- Всеукраїнська учнівська олімпіада з української мови та літератури для учнів 8-11 класів;
- Конкурс-захист науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН тощо.

Територіальними громадами організовано та проведено виховні заходи патріотичної тематики, спрямовані на популяризацію української мови та національної ідентичності. Зокрема передбачено організацію та проведення у закладах загальної середньої освіти Міжнародного дня рідної мови, Дня української мови та писемності, відзначення ювілеїв діячів та пам'ятних дат української культури.

З метою популяризації української мови працівниками культури проводяться тематичні та клубні події під гаслом «Пізнаємо українську через творчість!».

В рамках цього в публічних бібліотеках проводяться літературні читання, презентації та кінопокази - екранізації українською мовою.

В Болградській та Арцизькій територіальних громадах запроваджено проєкт «Показ українського кіно просто неба».

Відкриття мережі курсів з вивчення української мови для різних категорій осіб, у тому числі на безоплатній основі:

В Арцизькій, Болградській, Василевській, Криничненській, Городненській громадах функціонують розмовні клуби та клуби по вивченню української мови.

На базі багатьох бібліотек працюють літературні гуртки, де можна вивчати та покращувати навички української мови.

Проведено тематичний короткостроковий семінар з теми «Українське ділове мовлення: особливості сучасної лексичної культури» для бібліотечних працівників Тарутинської громади.

Покращення якості викладання державної мови:

Всі заклади освіти району забезпечені підручниками та фаховою періодикою, іншою навчальною, пізнавальною і художньою літературою українською мовою.

Бібліотечні фонди територіальних громад району по можливості поповнюються україномовною літературою. Водночас із усіх фондів вилучаються книжкові видання, що містять твори російських письменників.

Бібліотечна мережа закладів загальної середньої освіти запровадила «Українську цифрову бібліотеку».

Розвиток національної словникової бази та забезпечення вільного доступу до неї користувачів:

На виконання зазначеного завдання в деяких громадах району триває робота щодо оформлення документів на закупівлю відповідної книжкової друкованої продукції у 2023 році на суму 188 тис. грн:

- Болградська – 66 тис. грн;
- Бородінська – 15 тис. грн;
- Павлівська – 32 тис. грн;
- Тарутинська – 25 тис. грн;
- Теплицька – 50 тис. грн.

Фонди публічних бібліотек за можливістю поповнюються.

У 2023 році бібліотеки Павлівської громади отримали 352 книги на суму 105536 грн.

У бібліотеки Тарутинської громади у 2023 році надійшло 890 книжок, які отримано під час проведення акції «Українська книга – українським дітям».

В межах пілотного проекту «Польська полиця в Україні», який ініціювали Міністерство культури та національної спадщини Польщі (МКІНС РП) і Міністерство культури та інформаційної політики України, Тарутинська селищна бібліотека для дорослих безкоштовно отримала 20 книг польських авторів у перекладі українською мовою. Це твори класичної та сучасної літератури для дорослих та юних читачів.

В Криничненській громаді придбано 748 одиниць українськомовної літератури.

Бібліотечні фонди КЗ «Болградська ЦБС» Болградської громади поповнилися на 3129 документів, з них за рахунок коштів місцевого бюджету на суму 66000 грн. було придбано 411 книг українською мовою

Сприяння створенню інформаційної, у тому числі медійної, україномовної продукції, у тому числі для дітей:

Важливою складовою реалізації Програми є робота засобів масової інформації у напрямку популяризації української мови серед жителів району. Даний пункт Програми націлений на досягнення позитивної динаміки щодо збільшення україномовного продукту у місцевих медіа. Це дає можливість популяризувати українську мову серед різних верств населення.

В районі здійснюють свою діяльність чотири місцевих друкованих засоби масової інформації («Знамя труда» - в селищі Тарутино, «Дружба» - в місті Болград, «Слово Арциза» та «Арцизькі вісті» - в місті Арциз).

«Слово Арциза» та «Арцизькі вісті» друкуються повністю державною мовою, «Знамя труда» та «Дружба» видаються як російською, так і українською. На даний час продовжується процедура перереєстрації цих видань.

Подальша підтримка книговидавничої справи українською мовою:

Публічні бібліотеки Болградського району постійно проводять книжкові тематичні виставки: «Шляхи розвитку слов'янської писемності та культури» та «Веселкова, барвінкова невмируща наша мова» до Дня слов'янської писемності і культури, виставки «Мова кожного народу – неповторна і своя ...» та «Барви рідної мови» до Міжнародного дня рідної мови тощо.

Працівники бібліотеки Болградської громади з метою підтримки українського автора та національного виробника українськомовної книжкової продукції взяли участь у промо-турі «Видавництва Фоліо».

Створення умов для підвищення обізнаності громадян про порядок застосування норм законодавства про державну мову в усіх соціальних сферах:

На виконання даної Програми органи місцевого самоврядування активно спілкуються з населенням українською мовою через різні канали: офіційні сайти, соціальні сторінки facebook.

Інформацію щодо норм мовного законодавства територіальні громади поширюють на власних Інтернет-ресурсах та у соціальних Інтернет-мережах.

У публічних бібліотеках організовані інформаційні полиці.

Програму розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя затверджено Тарутинською селищною радою, Василівською сільською радою, Арцизькою міською радою.